

2014

BILTEN2

PSSS UŽICE

Februar 2014.

28.02.2014

SADRŽAJ BILTENA

Tema: Agrotehnički uslovi za gajenje lucerke i adekvatna primena mineralnih hraniva

- **dipl. ing. Ljubodrag Pantelić, savetodavac za ratarstvo**

Tema: Rezidba borovnice u rodu

- **dipl. ing. Andrija Radulović, savetodavac za voćarstvo**

Tema: Prvo prolećno prskanje voćaka

- **dipl. ing. Zorica Lazić, savetodavac za zaštitu bilja**

Tema: Kovrdžavost lista breskve – Taphrina deformans

- **dipl. ing. Milena Ćirić, savetodavac za zaštitu bilja**

Tema : Laktacija kod krava

- **dipl. ing. Nebojša Đurić, savetodavac za stočarstvo**

Tema: Faktori koji pozitivno utiču na prodaju organskih proizvoda

- **dipl. ing. Bojana Nešić, savetodavac za agroekonomiju**

Tema: Priprema zemljišta za podizanje voćaka

- **dipl. ing. Nebojša Brzaković, savetodavac za voćarstvo**

Tema: Tandem selekcija

- **dipl. ing. Dejan Stanković, savetodavac iz oblasti stočarstva**

Stanje useva - Ljubodrag Pantelić, dipl. ing

Prognoza i izveštavanje o prisustvu biljnih bolesti i štetočina:

- **dipl. ing. Milenko Gavrilović, stručni saradnik**

Dominantne mesečne cene preuzete iz biltena STIPS-a

POLJOPRIVREDNA SAVETODAVNA I STRUČNA SLUŽBA UŽICE DOO“ UŽICE

- Dipl.ing, Miroslav Milivojević- direktor i stručni saradnik za stočarstvo
- dipl. ing. Ljubodrag Pantelić, savetodavac za ratarstvo
- dipl. ing. Milenko Gavrilović, stručni saradnik za zaštitu bilja
- dipl. ing. Nebojša Đurić, savetodavac za stočarstvo
- dipl. ing. Zorica Lazić, savetodavac za zaštitu bilja
- dipl. ing. Milena Ćirić, savetodavac za zaštitu bilja
- dipl. ing. Bojana Nešić ,savetodavac za agroekonomiju
- dipl. ing. Andrija Radulović, savetodavac za voćarstvo
- dipl.ing. Nebojša Brzaković, savetodavac za voćarstvo
- dipl.ing. Dejan Stanković, savetodavac za stočarstvo

Osnovna delatnost „Poljoprivredne stručne službe Užice“ iz Užica je pružanje saveta odabranim i ostalim domaćinstvima na području svoga rada , koja se ostvaruje kroz:

- predavanja
- održavanje radionica
- davanje saveta u Službi
- davanje saveta telefonom
- davanje saveta na imanjima zemljoradnika
- davanje saveta putem lokalnih radija i televizije
- davanje saveta putem biltena, plakata i brošura
- postavljanje demonstracionih oglada
- održavanje poljoprivrednih izložbi –sajmova
- pomoć zemljoradnicima oko upisa i obnove u Registru P.G.
- blagovremeno upoznavanje P.G. sa pojedinim uredbama
- upoznavanje P.G. sa načinom i vremenom podnošenja dokumentacije radi
- ostvarivanja sredstava po pojedinim uredbama.

Telefoni /fax službe: 031/513-754, 516-266

e- mail: pssuzice@sbb.rs

Agrotehnički uslovi za gajenje lucerke i adekvatna primena mineralnih hraniva

U pogledu mehaničkog sastava najbolje joj odgovaraju srednje teška zemljišta, duboka sa dobrim vazдушnim, vodnim i toplotnim režimom. Teže podnosi zbijena i glinovita, a još teže peskovita, a za vodu lako propustljiva zemljišta. Lucerki najviše odgovara pH u granicama 6,0 – 7,0. Uz dobru obradu i đubrenje ona može uspevati i na pseudogleju sa 5,0 – 5,5 ali joj je smanjen životni vek.

Lucerka je izuzetno osetljiva na visoku podzemnu vodu, koja se duže zadržava na dubini oko 1m i manje. Naime na ovakvom zemljištu koren bude ugušen, što ima za posledicu propadanje lucerke. Takođe joj ne odgovara prisustvo vode koje se teško proceđuje i duže zadržava na površini.

Zemljište na kome se gaji lucerka mora biti dobro aerirano. Lucerka iznosi znatne količine osnovnih elemenata (NPK) i Ca, zbog toga se mora mineralnoj ishrani posvetiti znatna pažnja.

Prema fosforu ima srednje zahteve, ali ako ovog elementa ima dovoljno, jako se remeti fiziološka ravnoteža. Njegov raspored u biljci je neravnomeran. Pretežno se nalazi u meristemskom tkivu (vegetativne tačke rasta) i generativnim organima. Stablo i list najmanje sadrže fosfora u fazi cvetanja. Više ga sadrži seno prvog ili drugog otkosa. Mlade biljke imaju slabiju usisnu moć fosfora, pa ga je potrebno dodavati u pristupačnom obliku.

Đubrenje fosforom se vidljivo manifestuje na povećanje prinosa, prvenstveno zato što su naša zemljišta slabo obezbeđena fosforom. Lucerka se svrstava u grupu kalijumovih (kalifonih) biljaka. Njoj je kalijum naročito potreban u vreme toplih dana vegetacionog perioda, jer reguliše sadržaj vode u citoplazmi i stvara otpornost na sušu. Kada su visoke dnevne temperature, niska relativna vlaga vazduha, tada je najveća koncentracija kalijuma u listovima. Lucerki treba kalijum u nesmanjenoj količini, sve dok biljka raste i ne pređe u fazu punog cvetanja, kada dolazi do povlačenja kalijuma u centralne delove stabla, lisne drške i list, a dominaciju preuzimaju katjoni kalcijuma.

Pravilnim đubrenjem sa P_2O_5 i K_2O može se znatno proširiti areal gajenja lucerke na manje povoljnim zemljištima.

U proizvodnji lucerke mora se posvetiti pažnja i kalcijumu, kao gradivnom elementu.

Naime, njegova značajna uloga je u održavanju koloidno – hemijske strukture ćelija u fiziološkoj ravnoteži, neutrališe nepoželjne kiseline u ćelijama, stvarajući neutralne soli (oksalati), takođe značajan je element u sintezi ugljenih hidrata.

Ranije se smatralo da lucerku, kao leptirnjaču ne treba đubriti azotom, jer se ona obezbeđuje potrebnim količinama „azotofiksacijom“ (vezivanjem iz vazduha). Međutim, đubrenje lucerke azotom u savremenoj proizvodnji pokazalo se neophodnim. Količina azota od 50 – 60 kg/ha može se smatrati „graničnom“ u prvoj godini života lucerke, a primenom većih količina, može da umanjí simbiozu bakterije i ograniči razvoj korena.

Za visoku produkciju biljne mase nije u većini slučajeva dovoljna aktivnost kvržičnih bakterija da se nakupi dovoljna količina azota.

Dodavanje NPK ne raditi napamet, već na osnovu urađene analize. Posebnu pažnju obratiti na N, jer suvišak može biti štetan po usev.

Ljubodrag Pantelić, dipl.ing.

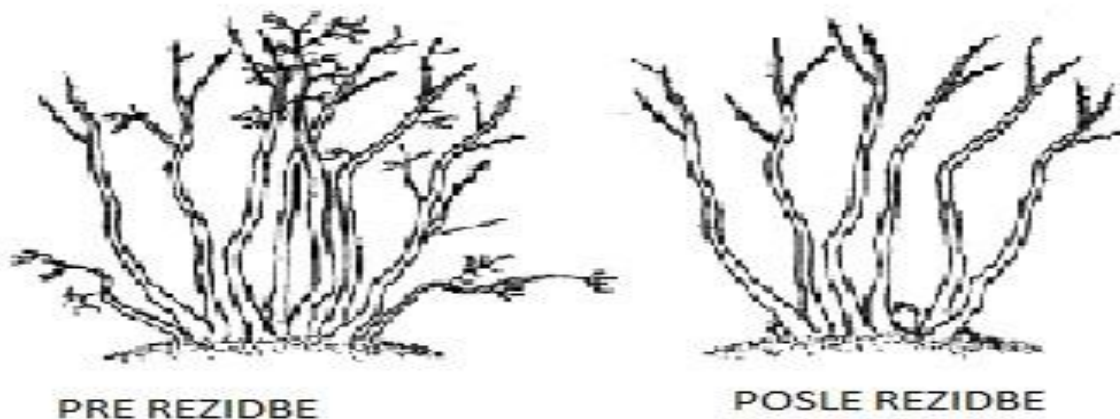
Rezidba borovnice u rodu

Kao i ostale voćne vrste i borovnica traži redovnu rezidbu. To je uslov za redovan, kvalitetan i obilan rod. Izvodjenjem rezidbe postiže se proredjivanje, prosvetljenje i provetravanje žbunova. Rezidbu treba započeti još u prvoj godini po sadnji. Borovnica počinje da radja već u drugoj godini po sadnji. Plodove donosi na dvogodišnjem rodnom drvetu, tj. na letorastima iz prethodne vegetacije. Pošto većina sorti imaju sklonost da prerode, nameće se potreba uklanjanja jednog dela rodnog drveta putem rezidbe. Kod sorata sa tendencijom poleganja bočnih izdanaka potrebno je njihovo uklanjanje ili prekraćivanje, dok je kod sorata sa vertikalnim izdancima potrebno proredjivanje rodnih grana unutar žbuna.

Slaba rezidba se izvodi svake godine sa ciljem uklanjanja starijih i polomljenih grana. Oštra rezidba se u principu ne preporučuje osim ako nije u pitanju jača regeneracija i obnavljanje žbuna.

Jaka rezidba podrazumeva uklanjanje sitnih rodnih grančica, uklanjanje pojedinih izrodjenih izdanaka žbuna i jako prekraćivanje izdanaka, što dovodi do znatnog smanjenja prinosa, povećanja krupnoće ploda i ranijeg zrenja. Ova rezidba se primenjuje svake šeste godine sa ciljem formiranja mladog rodnog drveta. Jača rezidba se sprovodi kod slabijih žbunova i na lošijim zemljištima sa deficitom hrane i vlage.

Od četvrte godine izvodi se umerena rezidba svake godine. Ona se sastoji u detaljnijem čišćenju i proredjivanju žbuna, kako bi se obnavljao rodni potencijal. Rezidbu treba svesti na nekoliko jačih rezova u cilju uštede radne snage, pri čemu sesve nepotrebne grane uklanjaju do osnove ili neke bujne bočne grane.

Povijene bočne izdanke takođe treba ukloniti. Jačina rezidbe zavisi od broja rodnih pupoljaka po grančici, što zavisi od uslova gajenja i sorte. Kod sorti koje imaju sitan plod preporučuje se skraćivanje jednogodišnjih grančica koje donose rod na 3-5 pupoljaka radi povećanja krupnoće plodova.

Rezidbu treba izvesti posle prestanka opasnosti od poznih prolećnih mrazeva, mada se može izvršiti u svako doba od opadanja lišća pa do završetka cvetanja, ukoliko je potrebno.

Radulović Andrija, dipl.Ing.

Prvo prolećno prskanje voćaka

Najznačajnije mera hemijske zaštite koju treba sprovesti sa početkom vegetacije u višegodišnjim voćnim zasadima. Ovim prskanjem smanjuje se brojnost velikog broja insekata, grinja i glavnih ekonomski prouzrokovaca bolesti.

Od insekata prvim prolećnim prskanjem suzbijaju se:

- štitarke, krvava i lisne vaši, cvetojed, mrazovci, moljci, listojedi, kruškina buva, gubar, kukavičja suza, savijači pupoljaka, grinje i dr.

Od prouzrokovaca bolesti suzbijaju se:

- bakteriozna plamenjača, čađava pegavost lista i krastavost plodova, monilia koštičavog voća, šupljikavost lišća, kovrdžavost lista breskve, rogač šljive i dr.

Svi navedeni prouzrokovaci bolesti i štetočine u startu nanose oštećenja na listu, pupoljcima, kao i mladim izdancima, te se prvenstveno moraju sprečiti patogeni da ne izazovu infekciju, jer se štete odmah manifestuju i simptomi ostaju tokom cele vegetacije, smanjujući prinos, a posebno kvalitet. Da bi smo utvrdili i predvideli brojnost populacije u sezoni obavljamo zimski pregled voćaka pomoću lupe i binokulara u laboratoriji.

Pre prvog prolećnog prskanja voćaka treba obavezno sprovesti higijensko-mehaničke mere: **rezidbu voćaka** kojom se uklanjaju sve osušene, polomljene i zaražene grane i mumificirane plodove, jer služe kao izvor zaraze. Nakon rezidbe sav biljni materijal treba izneti iz voćnjaka..

Kod jabučastih voćaka – jabuke, kruške, dunje i mušmule, trebalo je obratiti pažnju na osušene grane sa lišćem koje ostaje da visi i u toku mirovanja, kao i rak rane, jer se odatle širi prouzrokovac bakteriozne plamenjače (*Erwinia amylovora*). Prilikom rezidbe, trebalo je da se odstrane obolele grane (na kojim su ostali sasušeni listovi) od mesta oboljenja prema stablu 40–60 cm (u zavisnosti od debljine grane i više odseći) i obavezno ih spaliti. Za dezinfekciju alata se koristi 96% etanol, a rane treba premazati 1 % rastvorom bakarnih preparata. Veće preseke na stablu prilikom rezidbe treba zatvoriti kalemarskim voskom.

U zavisnosti od vrste voćaka prvo prskanje se izvodi u različitim fazama. Breskva se mora zaštititi pre pucanja pupoljaka i pored izvedenog jesenjeg plavog prskanja. prvo prolećno prskanje ne sme dočekati fazu pucanja pupoljaka. U fazi pucanja pupoljaka i zelene tačke na pupoljku izvode se prskanja preparatima na bazi hlortalonila. Na ovaj način se sprečava pojava kovrdžavosti lista. *Taphrina deformans* – kovrdžavost lista se ne može lečiti, nego se mora preventivno delovati i sprečiti je.

Jabučaste voćne vrste prvi put se u proleće štite u fazi „mišje uši.

Koštičave voćne vrste(šljiva, višnja i trešnja) se štite u fazi „ bubrenja pupoljka” neposredno pred pucanje pupoljka.

Prvo prolećno tretiranje u malini zavisno se od vremenskih uslova, obavlja se nakon vezivanja maline.

Pravilna primena podrazumeva poštovanje preporučene doze ili koncentracije primene preparata. Prskanje treba izvršiti po mirnom vremenu bez vetra, na temperaturi iznad 10°C uz „kupanje voćaka”. Prilikom obavljanja prvog prolećnog prskanja voćaka i vinove loze koristiti kompletnu zaštitnu opremu i voditi računa da ne dođe do zagađivanja izvora vode i vodotokova.

Od sredstava za zaštitu bilja za zimsko prskanje mogu se koristiti mineralna ulja **Galmin, Belo ulje, Eos** (2-4%) u kombinaciji sa bakarnim preparatima: **Bakar-oksiklorid 50** (0,5%), **Cuprozin 35WG** (0.35%), **Funguran-OH** (0,4%), **Cuprablau Z** (0.5%), **Bakrocid-50** (0,5%) **Cuproxat** (0,2-0,6%).

Voćna vrsta	Preparat	Koncentracija	Količina preparata l,kg/100l vode
Jabučasto voće	Galmin + Bakar oksid-hlorid 50	2-3% 0,50%	2-3 l 0,5 l
Koštičavo voće	Galmin + Cuprozin 35 WP	2% 0,35%	2 l 0,35 l
Malina, kupina	Galmin Cuproxat DF	2% 0,4%	2 l 0,4 l

Kombinacija preparata je efikasna za smanjenje potencijala prezimljujućih štetnih agenasa i vrlo je ekonomična imajući u vidu značaj izvođenja prvog prolećnog prskanja. Karenca je obezbeđena vremenom primene, a radna karenca iznosi par dana.

Zorica Lazić, dipl.ing.

Kovrdžavost lista breskve – *Taphrina deformans*

Kovrdžavost lista breskve je gljivično oboljenje, koje ako se ne štiti može naneti velike štete: opadanje zaraženog lišća i plodova, što dovodi do iznurivanja voćki i povećava njenu osetljivost na niske temperature i druge patogene. Osim breskve napada i nektarinu, badem, retko kajsiju.

Ovaj patogen razvija se na svim zeljastim delovima breskve, a najviše na lišću. Lišće zadeblja, deformiše se, postaje zuto-zeleno, crveno (u zavisnosti od sorte), kovrdža, pa je zbog ovog karakterističnog simptoma oboljenje dobilo ime. Takvo lišće u toplijim uslovima brže opada. Sa opadanjem lišća, opadaju i plodovi, što se odražava na prinos.

List je osetljiv na zarazu u kratkom periodu, tako da nema sekundarnih zaraza. Gljiva prezimljava konidijama i askosporama na kori grana i grančica i to je izvor zaraze za naredno povrće.

Ova bolest se može suzbiti samo ako se zaštita vrši u pravo vreme.

Tretiranje se obavlja u fazi mirovanja u jesen nakon opadanja lišća i rano u proleće posle obavljene rezidbe **bakarnim preparatima**.

Ovaj tretman nije dovoljan, naročito ako je zasad bio jače zaražen. Neophodno je izvršiti zaštitu u periodu kretanja vegetacije ili preciznije kada se pojavi „zeleni tačka“ na pupoljku. Ovaj tretman može da se ponovi nakon 7-10 dana. Od preparata koriste se **DELAN, DAKOFLO 720, BRAVO 720 SC**.

U slučaju da zaštita izostane, a bolest se javi može se uraditi sledeće:

- prihraniti biljku azotnim đubrivima
- obilnije zalivanje u toku vegetacije
- odstranjivanje plodova da se voćka previše ne iscrpljuje

Ni jedna sorta breskve nije dovoljno otporna, pa se moraju sprovoditi hemijske mere zaštite.

Milena Ćirić, dipl.ing.

Laktacija kod krava

Povećanje mlečnosti je najznačajnija fiziološka domestikacijska promena goveda.

Laktacija je period rada mlečne žlezde od teljenja do zasušenja. Kod mlečnih rasa laktacija je produžena na 10 meseci, dok kod primitivnih rasa traje kraće. Dužina laktacije kod krava se razlikuje, pa se laktacije pri kontroli mlečnosti koriguju na standardnu laktaciju od 305 dana. Na tok laktacije utiču rasa, individualne karakteristike i veliki broj paragenetskih faktora. Laktacija započinje kolostralnim periodom, koji traje 7 dana. Nakon teljenja, proizvodnja mleka brzo raste u periodu od 4 do 8 nedelja, kada se postiže najviša proizvodnja. Proizvodnja mleka se dalje održava duži period sa blagim padom. Do šestog meseca proizvodnja mleka se smanjuje 4-6%, a do kraja laktacije 10-13%. Sadržaj mlečne masti opada sa povećanjem količine mleka. Zasušenje je poželjno izvršiti 60 dana pre partusa. Kraj laktacije treba da bude praćen naglim padom proizvodnje mleka. Kod pojedinih krava visoko mlečnih rasa period lučenja mleka može da bude produžen do pred samo teljenje. U svakom slučaju, pri zasušenju treba smanjiti ishranu i napajanje, a mužu prekinutu naglo ili postepeno izostavljanjem jedne muže, što zavisi od individualnih osobina krave.

Nebojša Đurić, dipl.ing.

Faktori koji pozitivno utiču na prodaju organskih proizvoda

Očuvanje zdravlja – većina potrošača navodi očuvanje zdravlja kao motiv za kupovinu i potrošnju organskih proizvoda;

Zaštita životne sredine – kod potrošača raste svest o neophodnosti zaštite životne sredine;

Stil života - veća kupovna moć

Kvalitet i bezbednost proizvoda utiče na prodaju i profit. Proizvodi iz organske proizvodnje su bezbedni i više su nutritivne vrijednosti.

Estetika organskih proizvoda kao i kod svih proizvoda utiče na rast tražnje. Stil prodaje postaje moda kada proizvod bude široko prihvaćen od strane proizvođača.

Distribucija obuhvata sve aktivnosti od proizvođača do kupca. Nju treba obavljati preko specijalizovanih prodajnih kanala, posebnih i dobro označenih mesta na policama maloprodaja i veleprodaja, ali i na kućnom pragu.

Promocija i komunikacija između proizvođača i kupca treba da je u funkciji kvaliteta proizvoda, zaštite zdravlja potrošača i očuvanja životne sredine.

Logo podrazumeva stalnost kvaliteta proizvoda iz organske proizvodnje sa prepoznatljivim imenom – brendom i sertifikovanom proizvodnjom

Bojana Nešić, dipl.ing.

Priprema zemljišta za podizanje voćaka

Voćke ostaju na jednom mestu I po nekoliko desetina godina te pripremi zemljišta treba posvetiti posebnu pažnju.

Čišćenje I ravnjanje terena: Ako se na predviđenom terenu za podizanje voćaka nalaze ostaci panjeva, šiblja, kamenja, onda se to treba pokupiti I izneti sa parcele, da ne bi smetalo pri rigolovanju ili kopanju jama a kasnije I u toku nege voćaka. Naravno, zemljište treba I poravnjati.

Popravka(melioracija) zemljišta: Da bi se voćke razvijale I redovno rađale potrebno je da se zasade na zemljištu dobrih fizičkih osobina I odgovarajuće plodnosti. Ove osobine se određuje fizičko-hemijskim analizama. Hemijske analize zemljišta se ispituju do dubine od 60cm.

Za voćarsku proizvodnju zemljište treba da sadrži 50-70% ukupne gline, zatim 3% humusa, najmanje 8 mg lakopropustljivog P_2O_5 i 25 mg lakopropustljivog K_2O na 100 g suve zemlje, da se Ph vrednost kreće od 5 do 7.

Količina humusa u zemljištu na dubini od 0 do 40 cm može se povećati za 1 % ako se unese oko 200.000 kg/ha dobro izgorelog stajnjaka. Pošto je ovo velika količina to

BILTEN 2014.

se prilikom popravke(melioracije) siromašnog zemljišta unosi obično 50.000 kg/ha stajnjaka a ostatak se unosi u narednih 4 do 5 godina.

Da bi nivo lakopropustljivog fosfora I kalijuma na dubini od 0 do 40 cm povećali za 1 mg na 100 g suve zemlje potrebno je uneti 60 kg/ha P_2O_5 I 120 kg/ha K_2O odnosno 320 kg/ha kompleksnog mineralnog đubriva(NPK) čiji je odnos 0:15:30.

Rigolovanje: Pošto se rasture mineralna I organska đubriva obavlja se rigolovanje zemljišta na dubini od 40 cm u zavisnosti od rastresitosti I dubine zemljišta. Takođe može se rigolovati do 30 cm a do 70 cm može se vršiti podrivanje zemljišta. Rigolovanje treba obavljati pri umerenoj vlažnosti zemljišta, najpovoljnije je to obaviti u julu, avgustu ili septembru mesecu. Takvo zemljište treba ostaviti mesec dana da se aktivira I postepeno slegne.

Kopanje jama: To je ekstenzivniji način pripreme zemljišta I on se danas izbegava. Praktikuje se samo na strmim terenima kao I na okućnicama. Jame se kopaju po razmeravanju zemljišta. Obično se kopaju okrugle jame dubine 60 do 70 cm. Prilikom kopanja oranični sloj odnosno prvi ašov zemlje oko 30 cm izbacuje se na jednu, a zdravica-drugi sloj(drugi ašov) od 30 do 60 cm na drugu stranu. Iskopane jame treba da ostanu otvorene najmanje dve nedelje, pa se tek onda zatrpavaju. Pri zatrpavanju najpre se ubacuje površinski oranični sloj(prvi ašov) zemlje, a zatim zemlja drugog ašova odnosno zdravica. Posle toga svakoj jami treba dodati oko 2 kg mineralnog đubriva NPK čiji je odnos 0:15:30, ovo đubrivo izmešati sa zemljom pa tek posle toga saditi voćke.

Nebojša Brzaković,dipl.ing.

Tandem selekcija

Tandem selekcija ovaca je postupak pri kome se u jednom naizmeničnom redosledu sprovodi selekcija na nekoliko osobina.U toku jedne ili nekoliko generacija selekcija se sprovodi na jednu osobinu,zatim na drugu osobinu u istom vremenskom trajanju,a potom treću osobinu itd.Pošto je završen jedan ciklus selekcije u kome su sve osobine došle na red ponovo se počinje sa prvom osobinom u drugom ciklusu.Tandem selekcija se u osnovi sprovodi pojedinačno po osobinama s tim što se osobine smenjuje.Ovaj sistem selekcije se primenjuje kada se želi brzo poboljšati jedna osobina.Efikasnost ovog metoda selekcije zavisi velikim delom od genetske povezanosti između osobina.Ako postoji pozitivna genetska korelacija(povezanost) između osobina,tada unapređenje jedne osobine uslovljava poboljšanje

BILTEN 2014.

I kod druge(kao na primer prirast jagnjadi i konverzija hrane),metod selekcije može biti sasvim efikasan.Osobine obuhvaćene tandem selekcijom mogu biti u genetskoj povezanosti koja je nepoželjna ili nepovoljna za uspeh selekcije.Takva genetska povezanost može postojati između količine mleka i sadržaja mlečne masti.Selekcija na prinos mleka smanjuje sadržaj mlečne masti ili obrnuto selekcija na veći sadržaj mlečne masti prouzrokuje smanjenje količine mleka.Tandem selekcija preporučuje se za zapate kada postoji potreba da se brže popravi jedna osobina na primer ako je mali intezitet porasta i treba ga što pre popraviti.

Dejan Stanković, dip.ing.

Stanje useva

Stanje žita je zadovoljavajuće.Tokom prve dekade počće se sa prihranom(KAN-om).U zemljištu se nalazi minum vlage tako da su poželjne padavine.

Ljubodrag Pantelić, dipl.ing.

Prskanje voća

1.PRSKANJE JABUČASTOG VOĆA (jabuka, kruška, dunja, mušmula)

Obaviti u fazi pucanja pupoljaka (faza razvoja kao na slici)

Ovo prskanje se obavlja u cilju smanjenja infektivnog potencijala gljivičnih i bakterijskih oboljenja koja prezimljavaju na granama voćaka, a naročito Erwinia amilovora uzročnika bakterijske plamenjače jabučastog voća. Ovom zaštitom su obuhvaćene i prezimljujuće forme insekata i grinja koje takođe prezimljavaju na granama voćaka. Prskanje obaviti posle rezidbe sledećim sredstvima:

- GALMIN..... 2,0 – 3,0 % (2,0 do 3,0 kg u 100 l vode)
- BELO ULJE ili NITROPOL-S..... 2,0 % (2,0 do 3,0 kg u 100 l vode)

Gore navedeni preparati radi proširenja dejstva i na uzročnike bolesti, se mogu kombinovati sa preparatom FUNGURAN 0,4% (400 g u 100 l vode) CUPROZIN 35 WP 0,35 % ili CUPRABLAU Z 0,35 % (350 g u 100 l vode).

U ovom periodu se mogu primeniti i gotove mešavine mineralnog ulja i bakarnih fungicida, koje se koriste samostalno:

- PLAVO ULJE ili MODRO ULJE.....2-3 % (2,0 do 3,0 l u 100 l vode)
- BAKARNO ULJE ili CRVENO ULJE ili EOS.....1-1,5 % (1,0 do 1,5 kg u 100 l vode)

U zasadima jabuke koji se nalaze u blizini šume postoji rizik od pojave jabukinog cvetojeda Anthonomus pomorum pa je navedenim preparatima u ovoj fazi potrebno dodati insekticid Cipkord ili Cytrin 0,05% (50 ml u 100 l vode). Ovaj insekticid se preporučuje i u zasadima kruške za suzbijanje kruškine buve Psylla pyri.

2.PRSKANJE KOŠTIČAVOG VOĆA (šljiva, breskva, trešnja, višnja, kajsija)

Obaviti u fazi bubrenja i pucanja pupoljka kao na slici

Sva sredstva koja su navedena za jabučasto voće, mogu se primeniti i za koštičavo voće, nakon obavljene rezidbe, a u fazi bubrenja i pucanja pupoljaka (početak vegetacije). Ovim tretiranjem sprečava se širenje zaraze gljivom Taphrina cerasi uzročnika pojave tzv.

BILTEN 2014.

„veštičijih metli“ na granama šljive, uz obavezu prethodnog uklanjanja obolelih grana. Za zaštitu breskve od kovrdžavosti lista (gljiva *Taphrina deformans*) ovo prskanje se obavlja u fazi pojave zelene tačke na vrhu pupoljka. Naredno tretiranje breskve se obavlja nakon 5-7 dana preparatom Dakoflo 0,2% ili Delan 700WG 0,07% ili Sillit 400SC 0,25%.

3. PRSKANJE MALINE I KUPINE

Obaviti u fazi kao na slici, nakon vezivanja izdanaka

- GALMIN 2,0 % (2,0 kg u 100 l vode) + CUPROZIN 35 WP 0,35 % (350 g u 100 l vode) ili
- BELO ULJE 2,0 % (2,0 kg u 100 l vode) + CUPRABLAU Z 0,35 % (350 g u 100 l vode) ili
- PLAVO ULJE 2-3 % (2,0 do 3,0 l u 100 l vode)- primenjuje se samostalno

Napomena: Prskanje obaviti po suvom i tihom vremenu. Potrebno je izvršiti kupanje biljaka većom količinom tečnosti, tretiranjem odozgo na dole pri smanjenom pritisku na prskalici. Temperatura vazduha pri prskanju treba da je preko 7 o C, a poželjno je da ne bude padavina najmanje 3-4 sata po obavljenom prskanju.

Milenko Gavrilović, dipl.ing.

Izdavač:

„POLJOPRIVREDNA SAVETODAVNA I STRUČNA SLUŽBA UŽICE“ DOO Užice

Tiraž:

300 primeraka